

Nr. 70.

Brasovu,

1. Septembre

1854.

Gazeta este de două ori, adică: Miercură și Sămbătă.
Fiecare numără pe septembra, adică: Miercură. Pretul
numără este pe un an 10 f. m. c.; pe dijumate
anul 5 f. în fața Monarhiei.

Pentru tineri străini 7 f. pe un Sem. și pe număr
intreg 14 f. m. c. Se prenumera la totă postă
imperialei, cum și la toti cunoștenții noștri DD. cor-
respondenți. Pentru serie „politice” se ceru 4 fr. m. c.

GAZETA

TRANSILVANESE.

Monarchia austriaca

TRANSSILVANIA.

Brasovu. Postă novisima ne aduce o scire prea însemnată în „Tr. Z.” și aceea e, cumea Dervisu Pasia a primit dela Constantinopol insarcinare ca se chieze pe Domnii romani acasă și se le incredintăzeearasi regimulu intreruptu. Numai acum va începe era cea fericită pentru romani din Principate suptu nestrămutată garantia a Europei,

Speditiunea la Crimă s'a desfășurat pe 1. Sept. În 25. Augustu a emis generalisimulu St. Arnaud o proclamatiune catre trupe, plină de incredintări, cumea voru saluta pe meterele și muri Sevastopolii în scurtă flămurile aliatilor valzainte suptu strigate nationale: „Se via Imperatoriul!”

Ca o demonstratiune in contra Cearului și a Prusiei putem privi și visita regelui belgianu cu fiu seu și totuodata și a princ. Albertu, barbatul reginei Victoria, ce se află acum în lagerul francesc, conținut cu cordialitate de Napoleon. Lăgerul la St. Omeru e bine pregătitu, Napoleon e în fruntea armatei după cunună singură se respică catre soldati. 25,000 armati se imbarca earasi la Marea baltica și armata Franciei pana în primavara va sta pe picioru de batăi în număr 800,000. — Spania are a multami lui Espartero și O'Donnell, ca nu cadiu în anarchia, cu totuie că multe provincie suntu ativate pentru fugă Christinei. —

Blasius, 27. Augustu v. 1854.

Diu'a nascerei Maiest. Sale s'a serbatu aicia cu totu festivitatea cosueta. Esel. Sa Dn. A. Eppu a celebrat în templul Metropolitanu împreună cu totu capitululu și alti preotii carii erau la seau; și DD. civilisti și militari aici stationati fura de facia la acesta solemnitate. În capetulu servitiului Ddicescu Esel. Sa a tienut unu cuventu catre publicul adunat, și la masa a ospetatu notabilitatile locale. Spre aceasta di în séra de mai nainte se tienu una iluminatiune frumosa cu musica.

De astă solemnitate nu e mirare că nu te a înscăunitu cineva. Era tempu de vacanță, afara de canonici pucini se află pre aci.

Tinerimea scolastică se aduna în număr mare. Despre succesiul esamenului de maturitate voru împartasi de alta data.

Din Gramatica astădi s'a inceputu tiparirea călei de în urmă a 13 cu titlu, prefatiune etc. și mană se va află gata. În septembra venitoria se va incepe espediurea la prenumerati. —

Hatiegu 24. Augustu 1854.

(Capetu)

Cumea Athanasie și după uniu au folositu titlă de Archi-Eppu marturisescu subscrisele acelaia la documentele sale, unul de acestea datu de insusi mana sa în Bosorodzie 1. Martie 1706, său toamă în anul intru carele sau făurită și sigillulu astădu, carele descrisul din originale din cuventu în cuventu sună asta:

(Pleno tit.)
Perillustres, Prenobiles ac
Generosi Domini
colendissimi —

Cum Sua Majestas Sua Imperator noster Clementissimus Clerum Graeci-Ritus Valachicum Juri meo subjicerit, mihique Popa Kosta de Bosorodzie, se controversiam cum quidam Vladrait ex eodem Pa-

co ratione Molae habere, conquestus sit. Qua de causa notum facio omnia et singulis cuiuscunq. status et conditionis, quatenus, si quis imposta hac in Praenominatum Popam aliquid praetensionis habuerit, ne tanquam instantiam illius requirat, et is satisfactionem apud me reperiet. Caeterum me singulis enixe recommendans maneo.

Perillustri, Praenobilium ac Generosorum Dominorum
obligatus servus
Athanasius Archi-
Episcopus Valachorum m. p.

In Bosorodzie 1 Marti 706.

Acestu autografu se află lipită langa sigilulu Dalteriei Popii Janes, din Bosorodi C. Varin Hinedorei“ data de Vladica P. Pavelu Aaron „in Ighiu Fevr. 21. anul 1759.“ contrasemnata „din poruncă Marii Sale de Nicolae Neagoe.“

Inse cumea Sigillulu Metropoliei acumă astădu nu sau mai fosu, după moarte Archi-Episcopului Athanasie, arata Dalterile urmatore:

a) a lui Popa Dragănu din Hatiegă data în Sambata de Josu 5. Noem. 1725 de Vladica Ioan Nemes unde tîstăua se lege: „Noi Ioan Nemes Baron de la Patac, din mila lui Dumnedieu, și Scaunul Apostolicescu Vladica Fogarasiului, și a totă biserică cea unită din Tiara Ardealului și a partilor Tierii unguresei, Sfetnicu a Inaltatului Imperator și a Craiului Ardealului; și contrasemnata de Boer Frentiu Logofetă; și unde se vede altu Sigillu Oval mai micu apressu, intru carele în midilocu e scutul Transilvaniai și deasupra scutului o corona Baroneasca, și deasupra pe ea alta corona său Mitra Episcopescă langa care de laturea de a dreptă sta crucea, de ceeală batăiul Episcopale, și cu inscripsi in doce renduri ovale imprejuratu:

„Joannes Nemes Liber Baro de Patak Dei et Apostolicae Sedis gratia Episcopus“ (și mai din lontru a 2-lea rendu).

„Fogarasiensis Sacrae Caesareo Regiae et Apostolicae Maiestatis Consiliarius.“

Aici e de însemnatu cumea pe acestu Sigillu nu appare palaria și simboliile Archi-Episcopale.

b) Dalteria Popii Iosif din Hatiegă data în Sibiu Martie 12 dile in a. 1733 de Vladica Inochentie Clain L. B. de Sad e intarita cu Sigillu rotundu mai mare ca acestu Metropolitanu acumă astădu; pe acesta în midilocu e Scutul nobilitare alu familiei Sale pe a caruia umeru de a dréptă e Mitra Episcopale, de a stanga pedulu pastoral; inse de a supra sta palaria Archi-Eppale cu simboliile de întrinsă dependinte.

Eara celea mai din căce sigille suntu tuturor cunoscute.

De aci dorindu, ca se scimă dioa în carea sau astădu acestu sigillu, — numele astătoriului, — locul însemnatu unde sau astădu, — representatiunea sigillului înaintea oficielor c. r. concernente, — adeverintiele acelora despre densulu, — cercetarea facuta în fatia locului exofso, și istorie mai de parte giuru împregiuru a locului unde sau astădu, și a altoru cercustari ce se postescu la autenticitatea acestui Clenodiu a clerului și a națiunei noastre, pentru scutirea în venitoriu a ori carui prepusu din partea Calumnia'orilor ore canduva scorzonioriu; îndresnescu a rugă pre Dnii, carii sau apromis, ca eseptulu cercetarilor pana atunci se nulu facă cunoscutu, pana candu, radinat pe documente nedisputavere, voru și în stare a scote în catu se poate adeverulu impeditu, spre care scopu și eu acestea ca se le fie de ajutoriu a le publica amu grabitu. —

M. S.

Десктъ Кодръ. 25. Августъ 1854.

Лп скрибреа Domnilorъ M—т—р. пълнкатъ лп Газетъ №. 62 — къ дърере зикъ — io нъ въдъ декътъ вп „десчимен-тум omni excep ione таји“ да кътъ конфесионе потъ вері фи-віл лп лвкбрї серібсе къндъ п'я идея лвпннате пічі деспре ста-твіл, пічі деспре бесеріка аі кърорѣ тетврї свтъ.

Domnilorъ M—т—р! Наді азітъ Двостръ вр'одатъ къ бесеріка е консерватівъ din фіреа са, ші днпъ фрептвлѣ еі „къндъ се фіндъ, о къадъ се скімѣ вр'їлѣ оғічіл бесеріческъ, п'я девъ съ і се ватемъ фрептвлїе къштігате, ші фіндарае, сеа скімѣреа лпкъ деве съші факъ асклатвіл пре тої, че сътъ інтересау да атаре лвкрѣ лп прівіпцъ бесеріческъ“ аша зіче фрептвлѣ; лпсемпацивъ біне — — — ші дакъ є аша, Двостръ п'ял деве съ въ тъпіау аша таро по Domnii каноніч din Блажѣ къче апърѣ есістінда капітвлїл контра decmetrърі проіентае de впъл комітетъ adspatъ афарѣ de епархіѣ, фірѣ съ фірѣ фостѣ асклатвіл епархіе, ка челѣ че есте primo loco інтересау да ачестѣ лвкрѣ лп прівіпцъ бесеріческъ; сеа дорѣ Двостръ ждекаці къ піоте съ къпояскъ чіпева віа ѹі певоіа бесеріческіе постре п'ята din ворбеле а doл треі ѿмені лзадї лптр'о комісіоне єка аша! Аста ва съ зикъ лпнітеа Двострѣ асклатареа бесеріческіе рошпешті лп формѣ лециітѣ днпъ десчіліна са?! Апоі п'я штіл дорѣ Двострѣ къ ші впъл верте лпкъ се апърѣ, dap' апоі впъл корнѣ торале — леагатѣ de бесерікѣ ші де п'чіоне къ піоте леагтѣрѣ, кае дакъ се ворѣ рѣтие, ші ва банкрота, преа вшорѣ се піоте тъпіа ка съ банкотѣре кіарѣ ші впій dintre Двострѣ, ші алте зртѣрѣ непревѣзтѣ, ші пепльките піоте съ трагъ днпъ cine — съ п'яші апере есістінда, ші віеда? Вредъ съ зикъ: „Капітвлїл de Блажѣ аре фрептѣ, ші кіарѣ деторіа а'ші апърѣ есістінда.“

Din пропбесчіоне ачеста зртѣрѣ къ пічі лпсчиіл капітвлїл нъ се піоте лъпда не сіно фірѣ de штіреа бесеріческѣ ші а п'чі-зпіе токта de ар ші воі, къ атѣтѣ таі п'япілѣ фрептѣ аре впъл комітетъ dela Opade опі дела Стрігоніѣ а проіента аспра есістінде, ші а пеесістінде лві, аспра лпкориорѣ, dicmetrърї, ші а алтор асеменеа modifікъчізпі прівіторіе да капітвлїл de Блажѣ; таі лпкодо: „Капітвлїл de Блажѣ е впъл інстітутѣ алѣ бесеріческіе рошпешті чслѣ п'япілѣ лп кътѣ е фъкѣтѣ къ бапіл бесеріческіе рошпешті“; de впіе зртѣрѣ къ п'ята cinodavѣ бесеріческіе ачестія піоте декрета аспра есістінде, ші а modifікъчізпілорѣ кае ле дореште бесеріка ші п'чіоне лп прівіпца ачелвіаші, ші п'ята cinodavѣ се къпіе а'ші астерпѣ декретеле лпнітеа Maie-стаете. Тоте opdіtъчізпіле, кае с'арѣ скотѣ лп контра десчілі-ніе бесеріческіе рошпешті; днпъ кае а'ш а се devide лп cinode лвкбрїле челе че'ятілѣ есістінда ші інтереселе контп, пре-кътѣ сътѣ алецеріле спісконіорѣ, ші алтєл асемене лвкбрї de импортанѣ, сътѣ скотѣ афарѣ de калеа леїї, пріп зртare фірѣ de валорѣ, п'ята съ се арате лвквлѣ лпнітеа лптерп'їе пре-кътѣ се къвіне, фіп'їкъ десчіліна бесеріческіе рошпешті пічіодатъ нъ с'а аврогатѣ дела Maiestate. Дрентѣ ачеса а претінде дела впъл капітвлїл — лптърітѣ къ діпломѣ лптърітескъ, конфірматѣ de Папа, ші реквосквѣ, челѣ п'япілѣ толератѣ de о бесерікѣ, de о п'чіоне лп кърѣ de впъл ждемтате de секулѣ — ка съ фігъ кае лпкотро п'ята de кътѣ, пептѣрѣ аша а'ш ешітѣ din лктаре се-сіоне dela Opade, есте постелатѣ de копї, каїи се жбкъ лп п'ялбере не страдѣ.

Domnilorъ M—т—р! чіп л'а фъкѣтѣ не капітвлїл Bobianѣ, къ као авеіі Двострѣ акътѣ певоіе пептѣрѣ каноніката, de е аша кътѣ есте, ші п'я кътѣ ар деве съ фірѣ днпъ десчіліна бесеріческіе постре? Ведѣ респонде къ л'а фъкѣтѣ Ioan Bobѣ; біне; та лп че лптърітѣрѣ? Днпъ че съпресе Cinodavѣ; п'я е аша? Пептѣ че л'а фъкѣтѣ аша? Секвѣтѣ къ пептѣрѣ ка съ іае інфл-інда клервлї кае о авеа лп требіле бесеріческіе пріп cinode. Че отѣ а фостѣ Ioan Bobѣ? Io п'я вредъ съ зикъ деспре днпсчиіл пічі-зпіе рѣѣ, Dmpezeb сълѣ іерте, ма атѣта потѣ зіче къ Domnii каноніч ераѣ ка п'яші glebae adstricti лпнітеа лві, ші аноі клервлї челалалтѣ ера ка впъglebae adstrictus лпнітеа канонічлорѣ; io атѣ възтѣ п'я одатѣ попъ леагтѣндѣ totѣ къ п'чіон-ріа а тъпъ днпъ каноніч dela тъпъстіре п'япіе ла каса каноні-каль; ва съ зикъ: сътѣ Ioan Bobѣ totѣ клервлї с'а фъкѣтѣ „glebae adstrictus“ фіндѣкъ і с'а лватѣ демпітатеа лвъпдісіе лібертатеа пріп стерпerea cinodelorѣ.

Де че п'я въ таі плаче дарѣ Domnilorъ а апъка рѣвлѣ дела рѣдѣчінѣ, de че п'авеіі кораціѣ а реставії cinodelе ка съ п'я лптълї ашакътѣ лптълї впіл п'я ла Стрігоніѣ, алді по ла O-pade, алді че таі шті п'яnde къ сарчіеле бесеріческіе лп спа-те; съ штіл къ въ рѣде лзтіе, ші бесеріка п'япіе къндѣ въ веде лптълї аша!

Біне съ тъ лпцелене Domnilorъ! къ п'я въ факѣ лптъ-чіоне de че апърау дрептвлї клервлї лпсвратѣ, ма de че алер-

гаці п'я ла комітетѣ de коло ші de коло, ші п'я ла cinodѣ; пре-кътѣ ші Двострѣ, д'екъ аді пречепе, п'яці імпіта капітвлї-лї de че се апърѣ лп контра dicmetrъріе ма de че п'я се провокъ юа cinodѣ? Двострѣ п'ята атѣтѣ аді авѣ касть а въ тъпіа п'я Domnii каноніч къндѣ ачестія провокадї фіндѣ п'арѣ воі съ стеа димпредп'я къ totѣ клервлї апърѣторѣ ал' dicchipline, dela кае deninde ecistінда а тогъ бесеріка пострѣ; ма, пре-кътѣ mi се п'яре, de упеле ка ачесте п'я въ пре д'орѣ капітвлї пічі юа Двострѣ, п'ял не Domnii каноніч, къ єка се інтродукѣ оғічіе — спісковї — розе лп бесерікъ, ші п'я въ пасть, касть, стергъ і се дрептвлїе челе таі съпте, п'ята съ ретвіе канопікателе аша кътѣ ле а органатѣ капітвлї dela Opade, ші капітвлї съ стеа кътѣ л'а фъкѣтѣ Bobѣ днпъ арбітрілѣ съѣ, п'ята de капітвлї съѣ!

Апоі Domnilorъ! бесеріка пострѣ таі аре ші алте д'орѣ, афарѣ de капітвлї ші de канопікате, се п'яте ка Двострѣ ачеле съ п'я ле сімпії!?

„Дарѣ бро клервлї афарѣ de Блажѣ че зіче юа асемено лпчеркърї...?“ че, ші п'яnde съ зикъ, дакъ п'я deckidei cinodavѣ лециітѣ; сеа дорѣ пофтідї ка съ се іае totѣ клервлї днпъ Двострѣ ла комітетѣ dela Opade, сеа днпъ деунтатѣ Domnilorъ каноніч. . .

„Се лвпгъ къ пештіпца!“ Аведѣ фрептате; та п'я се лвпгъ сінгірѣ, пептѣрѣ пештіпца о лптъріцї фръдеште; та съ п'я въ тъпіау п'я mine къче ві о спвпѣ.

„Ші таче тере!“ Біне ар фі de ал' тъчea ші Двострѣ п'яці чо въ въ лвпіна челе de съсѣ ка съ п'ягдї л'а лвквлї таі къ фіндаментѣ къндѣ ешіл лп п'яблікѣ къ гора орї къ п'яне. —

„Хпї п'я къпоскѣ tendinga!“ Бнора; алді п'я къпоскѣ tendinga алтора; ші пештіпца сарѣ о лптъріцї фръдеште ші ачі; п'ята къ бръпеле рошї въ таі dictiпcei пептѣрѣ къ ачеле ві се дедерѣ, ма къпощтіпде деспре фрептвлїе бесеріческѣ, ші деспре релъчіоне еі кътѣ статѣ п'я штіл къте ві се дедерѣ.

„Алді се търтѣ!“ Dapѣ, лпнітеа впора; алді лпнітеа алтора, ші търтѣтѣра лпкъ о лптъріцї фръдеште.

„Оарѣ клервлї п'арѣ гласѣ?“ Ба аре зтѣ, та п'я лп треі XXX . . . п'ята „къдї ворѣ фі пофтідї, ші п'я кътѣ ворѣ фі пофтідї,“ та лп cinodѣ лециітѣ.

„Се гътеште клервлї лпсвратѣ de впъл протестѣ контра во-инде ші а tendinga капітвлїл Блъжіанѣ de акътѣ?“ Dомнne іертьле къ п'я штіл че факѣ! — — Cinodelе а'ш къзтѣ, але-череа kade, ші къ ачесте dimpредп'я kade ші бесеріка, ші п'ячі протестѣ клервлї лпсвратѣ п'ячі челе п'ялпсвратѣ, та протестѣ контра есістінде капітвлїл, кае токта аша о ва апъра ші ci-nodavѣ, д'екъ ва фі вр'їпѣ рошъпѣ лп тръпсвѣлѣ, прекътѣ л'я въ постгла реформъчіоне, ка din інстітутѣ стрѣпілѣ съ се факѣ лп-тре іае інстітутѣ алѣ бесеріческіе рошпешті. Челѣ че п'ар воі а се съпзне юа атаре лпдрентаре cinodaи, впвлѣ ка ачела апоі „sit tibi sicut Ezechias et Iubilatus!“

Mi се п'яре Domnilorъ! Къ п'арѣ фі тімпілѣ а врзі черте къ капітвлїл — то е graeco ші — ші а ле стръпльта лп клервлї, п'ячі проблема чеа таре п'арѣ ста лптр'ачеа, ка съ ор-бекадї пінтрѣ рѣпеле бесеріческіе черкѣндѣ канопікате, ма віне ар фі съ зічедї къ аді п'якътѣтѣ лп контра dic-chipline бесеріческіе постре, пептѣрѣ къ о tempora, о то-м-е! Ihesusque perueniui, de ne faciemt a п'я шті къ бесеріка, тайка пострѣ, аре п'ятере а ста de cine, ші а се гъверла днпъ десчіліна са пропрію! Ihesusque perueniui, de ne вітътѣ кътѣ і се штергѣ алецеріле, съ зічедї nіmica! Ihesusque perueniui, de ne вітътѣ кътѣ і се штергѣ алецеріле, ші п'я зічедї nіmica! Ihesusque perueniui, de ne вітътѣ кътѣ і се штергѣ алецеріле, ші десп-іареа de вестінтеле къ кае о а'ш фостѣ лпбрѣкатъ. . . .

Къндѣ п'я ведѣ п'яне л'а сімпіка п'я т'оте конciderch'и-п'я ачесте ші ведѣ черка а въ асипрі т'встрапареа къпощтінде, deckidei atvph' картае п'ялпіорѣ, в'nde zіche: „Лптъріf'а'ш хай-п'яле т'е лорсai, ші спре к'т'аша т'е а'ш aps'k'at' copi“ ші к'в'етау юа серіосѣ къ авеіі ка п'яташі а'ш респунде п'яп'я т'оте! —

Дела лптъп'ареа Сомешелорѣ п'я се скріе сарѣші, кътѣ ле п'яре віне къ се факѣ асемене десчічірї пріп зівралѣ, пептѣрѣ ла Cinodavѣ в'йторѣ ва фі къ атѣтѣ таі лесне к'в'етел-череа; ба ші алте лптр'ачеа капітале ар фі віне съ се d'icx'at'я, лптр'е тар'їпіле п'ясет'яре ші але къв'инде лпсъ de т'оте т'вп'ціе; фіндѣкъ клервлї е къ т'влѣ таі серіосѣ ші таі матрѣ de кътѣ съ і п'ячі п'ялч'е фрасе despotiche ші лвкбрї. Лві і плаче т'в-лѣлѣ ші аде'вервлї п'яп'я т'е, ка се лптъп'я лвквлї, еарѣ п'я перс-оп'яле, кае лп орї че аку'їпе сътѣ днпъ фантѣ респектавіе ш. ч. л. — Локвлї п'я не іеартѣ съ таі репродв'чемѣ текствлѣ лп-тре'гъ. — De че п'я т'іжло'ї п'ялѣ зівралѣ бесеріческѣ? — P.

Tîră romanescă și Moldavîa.

Букрепети, 16. Августъ н. 1854.

(Despre proiectul chinezesc al lui Halim Pasha, totușă deosebitul „Bandepep.”)

Ачёстъ професійніків а льсатѣ дп церъ о фунтівріе форті
пепльквтъ ші дэрербсъ, din каксъ къ ачеааш респіръ топлѣ впї
дпвінгтьоръ аснпра впї цері ребеле; еаръ апои штівтѣ есте, къ
тврчі из інтраръ дп Цера рошъпескъ пентръ ка съ снгртме врео
револізас, пентркъ Ромпії п'а॒ ребелатѣ дп контра Сылтапвлї
(ші пічі дп контра піштпні алтві). Кшкъ Халім Паша ка сол-
датѣ ну преа штіе осебі дптре „Снверапѣ“ (каре вінє дп ре-
портѣ кътъ спвши) ші дптре „Снзерапѣ“ (каре се педвчє н-
таі ма цері васале), de ачёста ну не преа тірпмѣ, тъкаркъ
токша ші дп регламентвлѣ органікѣ алѣ церілорѣ къндѣ е-
ворѣ de Сылтапвлѣ обвіне пітмаі тершінвлѣ Снзерапѣ, еаръ ну
Снверапѣ; декъ дпсь Халім Паша denéгъ Прінчіпателорѣ дре-
пітвлѣ де ініціатівѣ дп реформе din львптрѣ ші ле арпкъ
къ тогъ дп грація Сылтапвлї, ачёста ну се пото ескоса къ пі-
мікъ. Къндѣ вреодать Сылтапвлѣ а претілѣ ачелѣ дрептѣ de a
da елѣ дпсвши лефі ачесторѣ цері? Нічі одатъ, дпкъ пічі сн-
domnia фанаріоілорѣ, кътѣ din контрѣ елѣ ну с'ар бжквра de
сімпатіїле церілорѣ рошъпешті. Че е дрептѣ, поі вінє, къ прін-
ресвоівлѣ de актмѣ с'а॒ decfiindatѣ тóте трактателе рссо-твр-
чешті, ачёстъ дппреівраре дпсь ну ватътѣ дптрѣ пімікѣ дре-
пітвріле Прінчіпателорѣ постре. Репортвріле постре de статѣ къ-
трѣ Нбртѣ ну се дптешеіезъ пічідекмѣ ну трактателе Рсіеї къ
Тврчіа, чі еле закѣ кіарѣ пе трактателе de къпіглъцівне але
ачесторѣ цері къ Тврчіа (Стевапѣ, Мірчес ш. а.), пе каре стръ-
мочній поштгї ле дпкеіесеръ de вспѣ вбів (еаръ ну спвши прін-
арте). Прін вртаре церіле постре дпсъ деefiіпдареа трактате-
лорѣ рссо-тврчешті с'а॒ редпторсъ кіарѣ дп стареа дп каре леаѣ
псд трактателе пропрї векі але лорѣ ші ашea дпселе ну пітмаі
къ п'а॒ перфѣтѣ пімікѣ, чі дпкъ алѣ къштігатѣ форте твлтѣ. Лас'
къ чеі таі тарі політічі европені аѣ рекносквтѣ ші пньпѣ актмѣ,
къ трактателе рссо-тврчешті п'а॒ дпдаторатѣ дптрѣ пімікѣ пе
Прінчіпate, дар' апои къпіглъцівніе векі ну даі Нордї пічі de
кмѣ дрептвлѣ de арбітрг аснпра пвртврї Domnijlorѣ.

Дпсъ штіді че? Ачеа прокіемъщіне алі Халіт есте өшіті
кіарð din кондеівлі бойерілорð, карій апои дп 8. Августі сёра а-
штыріп не Халіт ка съ о сөвскріе. Кі ачестъ тікълость авпе-
таре а фрєптврілорð үзереи бойерії аввръ de скопð а се ұшына пе
мьпгъ Портъ, еаръ таі вжртосð а кълка пе партіта националъ,
дпсъ пе чеа емігратъ, (каре штівті есте къ стъ дп градіа
ші дп лбфа Султанблі), чі кіарð пе патрія ұлтрéгъ. Адікъ, бо-
йерії авынð фрікъ, ка пе құтіва түрчій съ ұтврьшішесе пе пар-
тіта националъ din үеръ ші съ дельтре пе бойері, фъкъръ пе
Халіт съ емітъ ачеа прокіемъчыне кареа прессүпnea дп үеръ
ревелі ші тұрбэръторі, карій ар требзі ұнфръпці ші сөбжегацій. О
довара ұнведератъ ачеста, къ бойерії чеі тағі пічі кіарð сөб-
жектвлі баіопетелорð пе се ціпð сігірі de реформте.

Бъкспрелт, 18. Август п. (Ачелаш). Протестъциопеа дип-
контра Domъвлъ Штірбеи събескрисъ de 30 боіері о пресъптаръ
иѣ Омер Паша боіері Алекс Гіка, Къчалъ таре ші Костаке
Бълъчеапъ. Омер ле респинсе, къ акютъ пз ар фі тімпъ de про-
тесте, чі боіері съ чёръ таї тързій о комісіоне черчетътобре спре
а се адевери, дѣкъ Dn. Штірбеи а тъпкатъ 500 тий галвіні аї
щерей. На департъ, Омер диптребъ пе Кост. Бълъчеапъ: De тълтъ
т'яі прийтѣш штірі дела үнералъ Лівдепс. — (О іроніз съцире,
и съфъшиетъ ачеста асвпра съртапвлъ Бълъчеапъ; къчі adikъ
Лівдепс да 1848—51 а фостъ пріетинъ de касъ алѣ Бълъчеапъ-
и, пресре ачеста дънсвръ (фіблъ тарелкі роитъпъ Бълъчеапъ)
и тързій ші пе о фіктъ а са дипл. хрѣ ресѣ) —

De Mērā ana Upstisvī. 18 Axf8ct8 B

Тотъ съв ачеаста ръбрікъ а Газете¹ din 27. Марці² №. 25
мотиватъ de тъскреле лвate din партеа губернаторъ республикъ ши
гитите спре а дипедека диптрапеа ши стректареса зіўралелоръ
стрігъе да Принципатъ постъ авасемъ дипречнала de a'mi
декиара опиніонеа къ: пъвлікълъ постъ de аічъ ва ръмънѣ къ то-
тълъ ісолатъ dela диппъртъшіреа къпоштівдеі евенемітелоръ in-
терне ши естерне, — ши дререпе! пічъ къ тъ 'нчелай дп опі-
ніоне'mi, de време че авіа трекъръ 14 зіле ла меzi'локъ, ши de
одатъ не възръмъ лісіді de зіўралелс челе тай інтересантъ,
дінтре каре вупе totvsh' се лібераръ чевашъ тай тързиоръ, еаръ
Газета постъ паціональ къ dictinckijne съ попрі, дипъдеші ши
съ скръбъ къ totvsh' да кортъа фрептухъ ши ай інтересухъ па-

тріотік!! ші пріп консеквенція дела 10. Апріліе, № 29, пої
ремасеръмъ ка дп тупереквлъ попцій, ші десеръмъ о віацъ къ
тотвлъ конфесъ пештіндъ — пе лъпгъ алеле — че се препаръ
дп даше пептру пої ші віторівлъ постръ. —

Съферіңде постре материале ші корпорале авръ етатеа де
зпѣш аңші ші маі віне, еарѣ чөлө спірітзале цінгъръ пътаі зпѣш па-
тразыпіш, ұмбес дәрербес! Тріумфындѣ акытѣ дрептатса лял Dym-
nezeў — спріжинітъ де стървіңде жпделептелоръ кабінете ев-
ропене — песте недреапта претенсіоне а Nopdзлай, кредемѣ къ
а тріумфатѣ лятіна песте жптзперекѣ ны пътаі, чи кіарѣ ведемѣ
къ ойі къніш — de одать къ стрекхареа рашілоръ din патриа
пострѣ — черізлѣ пострѣ чөлѣ позросѣ жпчепѣ а ni ce 'ncenina
(prov. rom. „Dзыпъ позрѣ віне сенінѣ, дзыпъ дәререо съспнінѣ ші ұға
ғінен съ алінѣ“) въптаріле ші Фортгпіле чөлө речі але Nopdзлай, че
не тъльзраш атмосфера, жпчептъ а decspѣ а се маі domestіci
стървітѣндѣсе жп маі кълдзрбес маі сэрізътіоріе ші пріп үр-
таре маі съпортаіле; — аервлѣ кіштей пострѣ жпндеітѣ жпндеі-
шінѣ ші стрікатѣ de евапоръдіоне діверселоръ елемінте етеро-
цене съ къръцъ, съ 'нбзпнтьцеште din zi жп zi, ші поі жпче-
пемѣ а респира жп тръисылѣ маі ліберѣ, сперїндѣ ші аштентѣндѣ
къ әрдіре дела ғыпъвоінда ші жпделепчіонеа кабінетелоръ евро-
пене пынереа жп лякрапе а тъсърелоръ реформтътіоріе, пріп каре
— ка пріптр'зпѣ пыргаторіе — съ тречетѣ din віада чеа лъпцедѣ
плінѣ de дәрері ші съспнінрі секуларе ма о алтъ віадъ маі віе,
маі жпфлоріторіе, маі опестъ, маі конфортъ ғтапітъцій ші маі
ферічіторіе, каре апоі неарѣ пытѣ kondычес маі дрептѣ ші къ маі
тұлтъ үшкірінцъ спре цінта, спре скопълѣ пептре каре съптомѣ
трътиші de пыріптале тұтгорорѣ пе ачестѣ пытъпітѣ. Ноі сперѣмѣ
ши кредемѣ къ допінде постре се ворѣ реаліса маі тімпнріш
орї маі тързій.

Рушій дптраръ не шътъптулъ пострѣ къптиndѣ ші салтъndѣ, еарѣ акъмѣ се дѣкѣ пънгъндѣ ші офтъндѣ; атъпчі съте de каръ тоддовене ле трапспортад відѣй din спате ші алте въклакърі, пептру ка маи шюорѣ съ поѣж жюка, еарѣ акъмѣ къ шїле съпѣтъ окъпate къ стрѣпгътареа траппзрілорѣ лорѣ, ръніте ші торбосе фiindѣ; — къ окасіоне ჭнаіптърї лорѣ спре Рошѣнія оръшелвлѣ Фокшані — de ші атъпчі ჭпкъ пъ арссе — пъ авѣ ჭпкъпері твлцътіоріе пептру ჭпквартіареа а треї цепералі, къндѣ din контръ акъмѣ ла ре'птбрчереle totѣ ачелѣ оръшелѣ — de ші арсѣ — фѣ феріче de a сатісфаче къ квартіре твлцътіоріе ла 8п8 пытърѣ de 15 цепералі стрѣлчіцї. — Офіцерї, карї атъпчі съ ჭалконтентад къ каселе пегвцъторілорѣ, акъмѣ се твлцътескѣ ші къ въкъпіеле ачестора de ші мірбосъ а шптѣ de летѣ, пеште ші амалѣ.

— Ведесі Domnілорд кімш ғәмеште дрептатеа ля! Domneze! ші алтеле.
— Ведесі Domnілорд кімш ғәмеште дрептатеа ля! Domneze! ші алтеле Domnілорд кімш деңеरті саб ачестік пытегінде жаңа танта релевікней крещтінешті сең а ортодоксіе ресешті востоккі а сабжыга попоръ ші църі de але крещтінілорд інчендері жи контра воіндеі челзі преа 'пальті, каре житоктай ка пе але сале креатарі ішбеште не тóте попореле челе дрепте, чедзі adopeazъ, фъръ а dectioне житре түркі ші житре ръсъ, житре рошынъ ші житре слаeъ ші аша маі de парте!

№ кредемъ къ Dymnezeѣ вреа събжъгареа постръ пічі дп
интересамъ, пічі дп прогресамъ релєціюеї крештінешті, каре ѿ
аре артеле ші пштереа сеа дп сіно дпсаши, дп квѣтамъ лві
Dymnezeѣ, дп дпвъдътвріле ші дп есеплеле челе торале ші
пічі де кшмъ дп тшпбріле орі дп пштереа ръсескъ, каре пеп-
тръ славі ші православіа лорѣ вреа съ пе дпгіцъ пе
пої крештінї дрептъ кредінчої, фіндъ къ din тіла лві
Dymnezeѣ № съптомъ ші пої православіи славі чі romanі ші къ ле-
стъмъ де педекъ аічі ла дмбінареа папславіствлі ші дпфіпда-
реа лві, дпп прінчіпвлі наптідеі націонале тъскълешті, каре пре-
domінъ аектъ дп Rascia. —

Дечі din професиялъ ініциаторъ постре — дндрептъндже
фаца кътъръ черів — днълдътъ твлдътітъ лгі Dymnezej, каре
фъкъ се трѣтмезе дрептатеа; — ші днаштелоръ касінете европе,
каре къпоскъндго ші респептъндго о штіръ ші о тай штід
лпкъ спріжині ші апъра киаръ ші къ артеле а тъпъ дн контра
артеі чеі ініміче а еі. —

Рѣшій съ дѣкѣ din Цѣра пострѣ тѣнгѣндѣне къ квітеле
копсопѣтбре къ але Царвлї, adekъ: Съ дандрѣ ші і съ фѣкѣ
тіль Царвлї пострѣ de крештінї ортодокшї сппшї протепціонеї
сале, de ачеса аѣ поропчітѣ спретемѣ команда мілтаре ретраце-
реа пострѣ din Пріпчіпате спре a demonстра лятїй пъпъ unde съ
естиндѣ градіоселе сале вінєфачерї -- дп респектвлѣ крештін-
тій (?!) —

Че фрятбсе еспѣ есівпі аскжпсъ сеъ дѣбрѣката ёаръші дп
тантъ релечіосъ! Адекъ і саъ фѣкѣтѣ тілъ Царглді лорѣ de св-
ѣверіцелю ші тісерія пострѣ ажжіш дпшъ че пеаѣ devastatѣ ѿ-
ріе ші пеаѣ тіствітѣ фрятеле кз артиле сале маї рѣд de кѣтѣ
илькстеле, дпшъ че пеаѣ сторсѣ сюдорі кз съпце ші пеаѣ сюпѣ
ахтаріе dir ring ші дп зінѣ дунт че пеаѣ adiacѣ ю пасіншес

чес тај тристъ ръндиндъ линъ — не лънгъ алте тълте — киарши зпът пътъръ линсемнатъ de патриодъ адевърадъ din синълъ патрие пептъръ крдинда, че авеа кътъръ патриа двлчес лоръ татъ! не каре и ескортаръ, Димитреъ штие! лин каре парте а дешертелоръ ресеншти!!

Изъ фъкъ тилъ грациосълъ постръ протекторъ, дъпъ че не стърсъ тај пътъ да кеташъ лин локъ de a спріжинъ прогресълъ ферічіръ постре парте ка протекторъ ши парте ка линфокатъ альтерътъръ алъ кристіаністълъ ортодоксіанъ.

Ва се зикъ ачело извінте къ ерамъ се фімъ фій періре фіндъ Длоръ лин патриа постъръ; даръ актъ i с'а фъкътъ тилъ de пої Царълъ ши се дъкъ ка съ тај пътъмъ віе. Форте фрътосъ ши адевъратъ. —

(Ва брата.)

АУСТРИЯ. Biela. Дъпъ зпът етисъ алъ тіністърілъ де фінансъ din 25. Авг. 1854 вата імпортълъ пейлоръ de машінъ къ колоре опдин. галінъ, рошъ лин цері търченштъ е ка ши а чедоръ опдинаре 7 ф. 30 кр. de тајтъ пето.

Biela, 7. Септ. Domnul Moldavie А. Гр. Гіка, а автъръ ши алалъ ері къ амбасадорълъ търческъ Арифъ Ефенди конферінцъ линделвнгате. Е форте маре шандъ къ фошті Domnul се воръ реңтърче ла тропъріле лоръ, чеа че ар тъіе калеа ла интішеле боірещти.

„С. Z. C.“ линпъртъшеште ачесте: „Нъпъ актътъ нъ ера делъчидатъ кътъ ва прімі Rscia окнпареа Прінчіпнелоръ пріп аустріач. Актътъ се скріе, къ Прінц. Горчакофф лин Biela, линпре челелалте дескоперіръ асвпра линпъръчпсі де спре гаранцій, а фъкътъ ши линпъртъшіреа, къ Rscia ціне, кътъ се требвъ съ проптесте лин контра окнпареа Прінчіпнелоръ, дакъ окнпареа ачеста ар ameninca кътва дрептълъ de протекторатъ алъ Царълъ.“ — Аста тесвръ се киаръ контрапъръ ордопанціе че се dede кътъ гарніона Одецеі: „Кътъ окнпареа Валахіе пріп аустріач е зпът съмнъ de амічіюе статорнікъ а кърте віенссе кътъ Царълъ;“ ши респінсълъ Rscieі негатівъ, ла пота аустріакъ къ гаранціеле, зпъне пе Царъ лин алъ пхстъръ кътъ Аустрія, лин кътъ ачеста, се скріе, къ ва девені ла інвітареа апкенілоръ а се алътъра де-фітівъ ла аліапца лоръ оғенсівъ. —

Графълъ Бол-Шавенштайн декіръ Пр. Горчакофф, со-злълъ ресескъ лин Biela, дъпъ че ши фъкъ ачеста дескоперіреа къ Rscia нъ пріпеште ппктелие гарандіелоръ, кътъ къ пърре de рълъ профіндъ се пріпеште отържреа Rscieі, фіндъкъ са е атътъ de amenінцетъре інтереселоръ пачеі, пептъ каре Аустрія а ло-кратъ къ аітта сінчертате ши ар фі ши тіжлочітъ пачеа съро-ненъ, дакъ din партеа Rscieі с'ар фі пріпітъ ппктелие гарандіелоръ.

Лин 5. Септембръ се ши тріміце респінсълъ Rscieі ла кабі-нетеле апкене пріп къріръ, адъєгъндъсе лин комітівъ, кътъ Rscia пріп непріміреа гарандіелоръ ши а тъіе сінгъръ тотъ посімітъ-теа de a тај линкіера негодіацівъ, чеа че кабінетълъ ч. р. аустріакъ о веде къ пърре de рълъ, ка зпълъ че допіа о паче рес-таторітъ.

„С. Z. C.“ тај скріе, кътъ лин кабінетълъ аустріакъ с'ар фі фъкътъ отържреа каре цінітескъ линпъръколо, ка, пріп ленпъдарае гарандіелоръ de Rscia, пхстъръ Аустрія фадъ къ апкенілъ де спре зпа ши къ Rscia де спре алта съ нъ се скітъе; пріп ачеста негатівъ пептъ Аустрія нъ се паште даръ касъ de ресбоівъ къ Rscia.

Летапг, цепералъ de dibicisъне французескъ каре терце лънгъ ФЗМ. барон. de Хесс, adse лин Biela апробареа — ппнпвълъ de операцівне, дъпъ каре ръшъ съ се атache лин Бесса-рабіа. Аустрія ва лва парте ла еспедішнеа ачеста ппмай лин касъ, че ръшъ с'ар фінчера а редптра еаръш лин Прінчіпната ши лин респінцъ атъпчі къ аріна ши фъръ декіараре de ресбоівъ ка дефенсіръ.

(Респінсълъ Rscieі линъ нъ а ешітъ ла лътінъ de кътъ лин пескаръ ресхфлърі de ічі de кобеа.)

DIN КЪМПОЛЪ РЕСБОІВЛАІ.

Din Iashii аветъ штіре повісітъ, кътъ ръшъ тај сербарь зіза линптръръ Імператълъ ши п'а фостъ nіme din ромънъ de фадъ; ши къ актъ Iashii се афъ дешерташъ de ръшъ.

Линъ о сченъ фрътосъ de decartare. Лин 15. Августъ п. лин Кілъвъ се линпътълъ о сченъ съпцербъсъ линпре міністра ромънъ 1 баталіонъ, къ зпът баталіонъ de въпътъръ ресескъ.

Ръшъ ad. ши аічі сіліа пе ромъні, ка съ линпінтеze къ еі кътъ Римпікъ ши тај линколо кътъ Rscia, баталіонъ de романъ се онпсе ши 'ші арътъ вбіеа d'a терце ла алте таціпне ши de a со деспірці de ръшъ. Командантълъ de въпътъръ апкъ тъсврі аменінцетъре; линъ ромъній deckъркъръ къ о ігдалъ ероікъ фокъръ песте фокъръ асвпръле. О бръ линптръгъ цінъ кръпчепа ляптъ, ппнп къндъ ромъній пеампінцаді, линъ лин ачеаши ппнпте, се дъ-серъ калеа лоръ, дъпъ че ши аж ресквітърътъ опбреа de со-датъ ши de патріотъ nedicптатъ. Астфелъ ар' фі декърсъ пе-ттіндені decartarea романълъ, дакъ ар фі аветъ пе тотъ локълъ а фаче къ трпътъ тај ппнпте, de кътъ чеа линпресврассе ла Бъзев ши Іашій.

-- Дъпъ штірі дела Krakovia din 26. але лъпей tr. цеп. Шапітінъ I. ce denzmi de комendantъ трпелоръ ресе концептрате ла Левлінъ; цеп. Павловскі пептъ корпълъ постатъ ла Замочъ ла грапіда аустріакъ. Імві цеп. пріміръ авісаре, ка къ тотъ інте-діреа съ се дъпъ ла постъріде сале. П. Наскъвіч се дъсе ла квартірълъ цепералъ ла Гръдно.

Деспре спедішнеа трпелоръ аліате лин оріентъ се штіе атъта, къ ea се ва фаче, дъпъ сватълъ таінікъ de ресбоів ціпятъ лин Константінополе ши Варна, ла Крімъ.

— Дела Константінополе се скріе, кътъ Стефанъ Голескъ, каре прімі вбіеа дела Pewid Паша а линптра лин Ромънія спре а черчета пе таітъса боллавъ, фі стръпорташъ ла opdinea ліл Омеръ ла Рыпчукъ, de зпнпе ппмай пріп тіжлочіреа К. фран-дозескъ Колкъп се еліберъ ши актътъ се афъ лин Константі-нополе. —

Бългостіпеле търченштъ де спре вътаіса дела Баіазет лин 29. Імлі ши дела Кървкдере din 7. Августъ съпъ пе сквртъ аша: Лин 29. Імлі пъвълръ 10,000 ръшъ асвпра лагърълъ търческъ de 3500 Редіфъ ши 6000 Баші-вогъчі ла Карабылак, З бре дела Баіазет. Търчі спріжінръ атакълъ къ търіе ши ръшъ къ пердері линсемнате пріміръ ши ресервъ de 5000, пе къндъ Селім Паша, нъ вені спре ажвторъ, чи терсе кътъ провіндіа Ван; аша търчі фръз сіліл а се ретраше къ перdere, ши ръшъ къпрінсеръ орашвъ Баіазет.

Лин 7. Августъ атакъ артата търческъ лагърълъ фортифікатъ ресескъ ла Кървкдере. Імві пърциле се лъптаръ къ чеа тај маре атъръчпне. Тъпвріле denpъda линфікошатъ лин шіреле тъ-белоръ артате; атъпчі o dibicisъne de infanterіe търческъ комп-пактъ се репезі пе аріна дреаптъ а ръшілоръ ши къ енергіе о респінцъ ши о спарсе. Лин моменташъ ачеста командъ цепер. ресескъ ресервъ линпінте ши mandъ кавалерія линпреагъ съ асалтезе; кавалерія търческъ се арвікъ асвпры, линъ линпешертъ, фіндъ кайі остеңілі. Инфanterія търческъ фі аша сілітъ а се ретраше, чеа че о фъкъ лин opdine вені, респінсъндъ пе драгонъ че дърта асвпръле. Пердеріа фі de търбе пърциле форте маре, ea се со-котеште а фі de 4500 торуі ши 7 пълъ 800 ръпіш; пердеріа ръшілоръ требвъ се фіе ши тај маре, къчі артілерія търческъ е форте сіравънъ. Доі цепер. ръшъ съптъ ръпіш, 1 тортъ. Търчі пердеріа пе Хасан Паша ши Мъстафа Паша е ръпітъ ла стъпъ. Доі бре дъпъ лъптаръ вені зпът оғідіръ ресескъ ши червъ артістаре de доі зіле, пептърка съші линпінте търческъ. — Антіостівріле търчі, доі реціт. кавалеріе съптъ Істайлъ Паша кътпінъ ла Ха-цивілікі, гросълъ артате лин Карсъ. Ачесте съ бългостіпеле.

Селімъ Паша с'а чітатъ ла трібнілъ ши лин локъ с'а den-шітъ Мъстафа Паша че командаке лин Доброцеа. — Шаміл еаръ атакъ пе ръшъ. —

АУТОМАТЕЛЕ ЛУІ ЧУГМАЛ.

Възбрътъ тълте капъ de опера артіфіче, каре лин форпъ de віецвіторъ imitaш тішкъріле отенешті; дар' Аутомателе че се продвікъ актътъ пе тотъ зіла, сеіра пела 7½ лин сала театраль de аічі, дoredeскъ зпъ цепілъ алъ теханічей, асемпеса кървъ пп-тai 8 п 8 Чугмал потъ арътъ пътъпълъ пълъ актъ. Ком-пътълъ математікъ че ведеште теханістълъ франділоръ Чугмал е de тотъ атъръчпне, лин кътъ отвілъ ла прівіре i віне а крede, къ тішкъріле персонелоръ репресентате съптъ киаръ патврале.

Ачесте репресентъчпні паре, нъ de mapionete чи адеверате автомате, се потъ веде ппмай пълъ Dимпекъ сеіра.

Kарсріле ла врсъ лин 13. Септембръ к. п. clasъ аша:

Аціо ла галіні линпіртешті	17½
" " арпілтъ	